

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania K.H.

od uchwały Nr [...] /2024 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 lutego 2024 r.
w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Z., ogłoszonym w
Monitorze Polskim z 2023 r., poz. [...],
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 29 stycznia 2025 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 1 lutego 2024 r., nr [...] /2024 w przedmiocie nieprzedstawienia
wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego
w Sądzie Rejonowym w Z., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2023 r., poz. [...],
działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej
Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269; dalej: „u.KRS”), Krajowa Rada

Sądownictwa (dalej: „Rada”) nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie K.H. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Z..

Pismem z dnia 4 marca 2024 r. K.H. (dalej: „odwołujący” lub „skarżący”) zaskarżył ww. uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 lutego 2024 r. Zaskarżonej uchwale odwołujący zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, to jest:

1. art. 327¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz art. 42 u.KRS poprzez niewskazanie całokształtu okoliczności, którymi kierowała się Rada przy podejmowaniu uchwały o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie go do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Z.;

2. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS – poprzez niewyjaśnienie istoty sprawy, wskutek czego skarżoną uchwałę podjęto bez wszechstronnego rozważenia okoliczności wynikających ze wszystkich zebranych w sprawie dokumentów, kierując się jedynie niejednoznacznym sformułowaniem oceny kwalifikacyjnej sędziego wizytatora E. G. z dnia 17 lipca 2023 roku, w szczególności konkluzją sędziego wizytatora E. G. jakoby skarżący był „dość dobrym” kandydatem na stanowisko sędziego sądu rejonowego w sytuacji gdy:

- sporządzając ocenę z dnia 17 lipca 2023 roku sędzia wizytator E. G. zaznaczyła bardzo wysoki stopień opanowania wpływu w referacie kandydata w pierwszym kwartale 2023 roku to jest 150 procent, co nie znalazło jednak w ocenie z dnia 17 lipca 2023 roku żadnego odzwierciedlenia w odniesieniu do kwestii jakości pracy kandydata i rzekomego zbyt długiego czasu trwania postępowań w sprawach znajdujących się w referacie kandydata;
- Krajowa Rada Sądownictwa dysponowała także aktualną oceną przeprowadzoną przez sędziego wizytatora S. G.-W. w grudniu 2022 roku na potrzeby postępowania o powołanie do pełnienia urzędu na

stanowisku sędziego sądu rejonowego ogłoszone w Monitorze Polskim z 2022 roku poz. [...]1. roku, ocena ta została przeprowadzona za okres od 1 stycznia 2022 roku do 30 września 2022 roku i wynika z niej, że „merytoryczna strona pracy kandydata nie budzi zastrzeżeń” a „oceniany jest bardzo dobrze przygotowany do wykonywania zawodu sędziego”;

3. art. 35 ust. 2 ustawy o KRS – poprzez wadliwe uznanie, że kandydat nie spełnia przyjętych przez Krajową Radę Sądownictwa kryteriów ustawowych to jest „dawania” należytych gwarancji wykonywania obowiązków orzeczniczych na najwyższym poziomie, w konsekwencji zupełnie arbitralne i dowolne uznanie, że kandydat nie daje rękojmi należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego w sytuacji, gdy zarówno z przeprowadzonych ocen kandydata jak i pozostałych zgromadzonych dokumentów, w szczególności opinii o kandydacie, wniosek taki nie wynika;

4. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1. art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa, będącej elementem zasady demokratycznego państwa prawnego, w wyniku pominięcia całokształtu okoliczności przemawiających za przedstawieniem Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie skarżącego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Z. i kierowania się zniekształconym sensem wypowiedzi sędziego wizytatora E. G.,

2. art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie prawa obywatela korzystającego z pełni praw publicznych w postaci dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem, w szczególności w sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych (art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS), o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Z uwagi na odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej zawarte w art. 44 ust. 3 u.KRS, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach wskazanych podstaw (art. 398¹³ k.p.c.), badając czy nie zachodzi sprzeczność uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z prawem (art. 44 ust. 1 u.KRS), zarówno prawem materialnym poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, jak i prawem procesowym, jeżeli uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 k.p.c.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że postępowanie nominacyjne ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP dlatego podlega kontroli sądowej pod względem legalności, przestrzegania stosownych procedur prawnych oraz poszanowania praw obywateli, w szczególności wynikających z art. 2 Konstytucji RP (zasada demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej) oraz art. 60 Konstytucji RP (zasada równego dostępu do służby publicznej) (wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2020 r., I NO 111/19).

Z uwagi na to, że Krajowa Rada Sądownictwa posiada wyłączną kompetencję do oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie, rola Sądu Najwyższego ograniczona jest do badania czy zaskarżona uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Kontrola instancyjna nie może bowiem prowadzić do merytorycznej i konkurencyjnej oceny uczestników postępowania nominacyjnego (m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 12 lutego 2014 r., III KRS 1/14; 20 maja 2020 r., I NO 111/19; 2 grudnia 2020 r., I NO 130/20).

Przystępując do oceny legalności zaskarżonej uchwały należy podkreślić, że postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa ma charakter konkursowy, którego celem jest wyłonienie najlepszego kandydata. Odstąpienie od rekomendowania Prezydentowi RP kandydata spełniającego kryteria formalne

jest uprawnieniem Rady i może mieć miejsce, gdy kandydat nie spełnia przesłanek ustawowych lub nie spełnia w stopniu najwyższym kryteriów konkursu na określone stanowisko sędziowskie (m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 6 listopada 2013 r., III KRS 215/13; 11 marca 2014 r., III KRS 3/14). Wybór dokonany przez Radę nie może być arbitralny, oderwany od przesłanek ustawowych oraz zgromadzonej w sprawie dokumentacji (m.in. wyroki Sądu Najwyższego z: 3 czerwca 2019 r., I NO 36/19; 1 lipca 2020 r., I NO 17/20).

Powyższe ma istotne znaczenie w kontekście art. 42 ust. 1 u.KRS, który nakłada na Krajową Radę Sądownictwa obowiązek sporządzenia uzasadnienia podjętej uchwały w sprawach indywidualnych. Przepis art. 42 ust. 1 u.KRS nie określa elementów, z których powinno się składać uzasadnienie uchwały. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie przyjmuje się, że nie jest wymagane, aby uzasadnienie Rady charakteryzowało się takim stopniem szczegółowości, jak ma to miejsce w przypadku merytorycznego rozpoznania sprawy w postępowaniu cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2020 r., I NO 111/19). Uzasadnienie uchwały nie może stanowić powtórzenia treści całego materiału zgromadzonego w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2019 r., I NO 30/19).

Z uwagi na to, że Sąd Najwyższy nie dokonuje oceny merytorycznej i konkurencyjnej zarówno kryteriów przyjętych przez Radę, jak i uczestnika postępowania nominacyjnego, kluczowe jest, aby treść uzasadnienia uchwały pozwalała na dokonanie oceny podjętej uchwały z punktu widzenia zgodności z prawem, w tym prawidłowości zastosowania kryteriów wyboru określonych w art. 33 i art. 35 u.KRS. Należy przypomnieć, że przepis art. 35 ust. 2 u.KRS określa kryteria ustawowe, jakie należy wziąć pod uwagę w postępowaniu nominacyjnym (ocena kwalifikacji kandydata, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinia kolegium właściwego sądu oraz ocena właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów). Rada jest uprawniona do samodzielnego doboru kryteriów oceny przyjętych w danej procedurze nominacyjnej i ustalenia hierarchii ich ważności z punktu widzenia konkursu na konkretne stanowisko sędziowskie

(wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2019 r., I NO 16/19). Istotne znaczenie ma jednak treść uzasadnienia.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS. Naruszenie przez Radę art. 33 ust. 1 ww. ustawy może polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień uczestników postępowania czy też innych osób albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2023 r., I NKRS 49/23).

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonej uchwały, Krajowa Rada Sądownictwa w oparciu o akta osobowe zapoznała się z sylwetką odwołującego się, przebiegiem jego kariery zawodowej i oceną kwalifikacji sporządzoną przez sędziego wizytatora. Przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się doświadczeniem zawodowym kandydata oraz oceną kwalifikacyjną. Wbrew twierdzeniom skarżącego, to nie niejednoznaczne sformułowanie oceny kwalifikacyjnej sędziego wizytatora było przyczyną wydania przez Krajową Radę Sądownictwa decyzji o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Z.. Krajowa Rada Sądownictwa przyznała walor rozstrzygający kryterium poparcia środowiska sędziowskiego, a więc to negatywna opinia Kolegium Sądu Okręgowego w Łodzi przesądziła o nieprzedstawieniu skarżącego Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Poparcie kolegium jest jednym z ustawowych elementów oceny kandydatów w postępowaniu nominacyjnym. Oczywiście poparcie Kolegium nie odzwierciedla poziomu kwalifikacji kandydata, ale pozytywna opinia środowiska sędziowskiego statuuje domniemanie faktyczne posiadania wystarczających kwalifikacji do objęcia urzędu sędziego, a opinia negatywna – brak takich kwalifikacji (wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 2023 r., I NKRS 82/22).

Na uwzględnienie nie mógł również zasługiwać zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS poprzez niewyjaśnienie istoty sprawy i nie wzięcie pod uwagę opinii sędziego wizytatora z innego postępowania konkursowego w sytuacji, gdy opinia ta nie znajdowała się w udostępnionej dokumentacji.

Odnosząc się do zarzutu wadliwego – w ocenie skarżącego – uznania przez Radę, że nie spełnia on przyjętych kryteriów ustawowych, wskazać należy, że Rada uznała, że skarżący spełnia formalnie wszystkie kryteria wyboru (s. 4 uchwały). Przyczyny nieprzedstawienia skarżącego Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie zostały już wcześniej przytoczone.

Merytorycznej ocenie nie podlegały podniesione zarzuty naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. i art. 42 u.KRS poprzez niewskazanie całokształtu okoliczności, którymi kierowała się Krajowa Rada Sądownictwa przy wydaniu zaskarżonej uchwały oraz art. 60 Konstytucji RP. Skarżący nie wskazał na czym miałyby polegać naruszenie przytoczonych przepisów w konkretnej sprawie. W szczególności nie wyjaśnił jakich okoliczności jego zdaniem Krajowa Rada Sądownictwa nie wzięła pod uwagę przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały ani też nie przedstawił w jaki sposób zostało naruszone jego prawo jako obywatela korzystającego z pełni praw publicznych w postaci dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z 44 ust. 3 u.KRS, orzekł jak w sentencji wyroku.

Marek Dobrowolski Krzysztof Wiak Maria Szczepaniec

M.L.

[t.n]